

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ

ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ-ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Αθήνα 26 Μαΐου 2026

Κυρίες και κύριοι

Το Σύνταγμα της χώρας μας αποτελεί τον γραπτό θεμελιώδη νόμο με την υπέρτερη ισχύ, ο οποίος ρυθμίζει την οργάνωση και λειτουργία της κρατικής εξουσίας και διασφαλίζει τα δικαιώματα των πολιτών σε ένα ευνομούμενο Κράτος.

Το πρώτο μεταπολιτευτικό Σύνταγμα ήταν ένα κείμενο των 120 άρθρων, το οποίο θεσπίστηκε το 1975 από την «Ε' Αναθεωρητική Βουλή των Ελλήνων» και συνέβαλε μεταπολιτευτικά στην δημοκρατική λειτουργία του Πολιτεύματος της σύγχρονης Ελληνικής Κοινοβουλευτικής μας Δημοκρατίας, από το 1974, ως σήμερα.

Έκτοτε το Σύνταγμα αναθεωρήθηκε τέσσερις φορές. Το 1986, το 2001, το 2008 και το 2019 και πλέον βρισκόμαστε ενώπιον μιας ακόμη διαδικασίας αναθεώρησης, που προωθείται από τη σημερινή Κυβέρνηση, με πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη.

Βέβαια, με την προσχώρηση της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει δημιουργηθεί και μια νέα πραγματικότητα, που δεν μπορούμε ούτε να την αγνοήσουμε, ούτε να την υποτιμήσουμε.

Σήμερα, έχει διαμορφωθεί μια νέα διεθνής έννομη τάξη, εξίσου ισχυρή με το Σύνταγμα μας και απόλυτα παρεμβατική στην εσωτερική μας έννομη τάξη. Είναι το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που για πολλούς, ιεραρχείται υψηλότερα σε σχέση με τις συνταγματικές μας προβλέψεις.

Αυτή την πραγματικότητα πρέπει να τη λάβουμε σοβαρά υπόψη μας στη διαμόρφωση του νέου συνταγματικού μας κειμένου. Πρέπει να διαφυλάξουμε μέσα στο νέο Σύνταγμα τον ισχυρό πυρήνα των εθνικών μας αξιών, χωρίς όμως να ρισκάρουμε πιθανή διεθνή κατακραυγή κι απομόνωση.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη, είναι πόσο ευρύς θα είναι ο εσωτερικός διάλογος για τη διαμόρφωση του περιεχομένου του νέου Συντάγματος. Αν δηλαδή η αναθεώρηση θα

περιορισθεί μόνον στα άρθρα που προτείνει η κυβερνητική πλειοψηφία να αλλάξουν, ή αν θα διευρυνθεί επιτρέποντας να υπάρξουν επιπλέον αλλαγές και προσθήκες.

Επίσης, αν ο διάλογος για την αναθεώρηση θα εξαντληθεί εντός της Βουλής με μοναδικούς συμμετέχοντες τα πολιτικά κόμματα, ή αν θα ακουστεί η φωνή κι άλλων φορέων και θεσμών του Κράτους, της Αυτοδιοίκησης και των τοπικών κοινωνιών.

Η άποψή μας είναι ότι το Σύνταγμα είναι μια υπόθεση που μας αφορά όλους. Όχι τόσο όσον αφορά τη νομικοτεχνική διατύπωση των άρθρων του, όσο την ίδια την πολιτική του κατεύθυνση.

Τον πυρήνα των αξιών και των αρχών που θα κληθεί να υπηρετήσει.

Αλλά και το βάθος και την κατεύθυνση των αλλαγών που θα προωθηθούν.

Παρά το γεγονός πως σε όλες τις προηγούμενες διαδικασίες αναθεώρησης του Συντάγματος δεν ζητήθηκαν από καμία κυβέρνηση οι απόψεις της Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, εμείς, ως Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, εκδηλώνουμε διαχρονικά τη βούλησή μας να τοποθετηθούμε επί του περιεχομένου των αναθεωρητέων διατάξεων του.

Το θεωρούμε θεσμικό μας καθήκον και υποχρέωση να έχουμε θέση κι άποψη για τους θεμελιώδεις κανόνες που θα πρέπει να διέπουν τη λειτουργία του κράτους και των θεσμών του, για το ισχυρό πλέγμα συνταγματικών διατάξεων που θα προστατεύουν τα συμφέροντα της χώρας και τα δικαιώματα των πολιτών, από τυχόν αυθαιρεσίες ευκαιριακών κοινοβουλευτικών πλειοψηφιών.

Συνταγματικές διατάξεις που θα λειτουργούν ως συνδετικός κρίκος που ενώνει και εμπνέει τους πολίτες της χώρας μας, ανεξάρτητα από πολιτικές, οικονομικές ή άλλες διαφορές.

Για μας, το Σύνταγμα της χώρας οφείλει να ενώνει και όχι να διχάζει την ελληνική κοινωνία.

Να εμπνέει κι όχι απλά να κατευθύνει τη συμπεριφορά των οργάνων διοίκησης του Κράτους και των πολιτών.

Να συσπειρώνει τους πολίτες και τα κόμματα γύρω από τις έννοιες της Δημοκρατίας, της Ελευθερίας, της Αλληλεγγύης και της Ισότητας.

Καθώς και να αξιοποιεί την εμπειρία από κείμενα αρχών που διέπουν τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών της Ευρώπης , όπως η Ευρωπαϊκή Χάρτα Τοπικής Αυτονομίας , που αφορά την Τοπική Αυτοδιοίκηση , την οποία έχει υιοθετήσει η ΚΕΔΕ.

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος με ανακοίνωση που εξέδωσε στις 3 Φεβρουαρίου 2026 , χαρακτήρισε ως σημαντικό βήμα μπροστά, για τον αναγκαίο θεσμικό εκσυγχρονισμό του Κράτους μας, σε όλα τα επίπεδα διοίκησης του, την πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού να ξεκινήσει τη διαδικασία διαλόγου, καταρχήν μεταξύ των κομμάτων, για την αναθεώρηση του Συντάγματος.

Στη συνέχεια, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της, η ΚΕΔΕ έδωσε στη δημοσιότητα ένα «Αρχικό Κείμενο Προτάσεων ενόψει της Συνταγματικής Αναθεώρησης» και αποφάσισε τη διοργάνωση της σημερινής Ημερίδας με τη συμμετοχή έμπειρων συνταγματολόγων και νομικών, προκειμένου να διαμορφώσει μέσω ενός ουσιαστικού διαλόγου την τελική πρότασή της.

Παράλληλα, υπενθυμίζουμε ότι η ΚΕΔΕ συστηματικά τα τελευταία χρόνια προτείνει την προώθηση μιας ολοκληρωμένης **Διοικητικής Μεταρρύθμισης**, που θα αφορά συνολικά τη Δημόσια Διοίκηση της χώρας σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η Μεταρρύθμιση αυτή θα ενισχύει τον επιτελικό ρόλο της Κεντρικής Διοίκησης στον σχεδιασμό των δημόσιων πολιτικών και θα προωθεί την ουσιαστική **Αποκέντρωση** της εξειδίκευσης και της εφαρμογής τους στη δευτεροβάθμια και την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Υπό προϋποθέσεις λοιπόν μπορεί η Συνταγματική Αναθεώρηση να λειτουργήσει ως εφελθτήριο για την υιοθέτηση μιας νέας αντίληψης διακυβέρνησης, που στο επίκεντρό της θα θέσει ως προτεραιότητα αυτό που ζητάμε, μια βαθιά και ουσιαστική μεταρρύθμιση στο μοντέλο λειτουργίας του Κράτους και της Αυτοδιοίκησης.

Η χώρα έχει ανάγκη από ένα νέο υπόδειγμα διακυβέρνησης, πιο σύγχρονο, πιο διαφανές, πιο λειτουργικό, πιο ανοικτό στη συμμετοχή των πολιτών, που θα ανταποκρίνεται στις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες της Πατρίδας και της κοινωνίας μας.

Ένα μοντέλο διακυβέρνησης που θα παράγει καλύτερα αποτελέσματα, σε όλα τα επίπεδα πολιτικής και οικονομικής διαχείρισης, τα οποία θα διαχέονται σε όλη την κοινωνία, χωρίς αποκλεισμούς.

Ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης που θα είναι η πειστική απάντηση στην κρίση αξιοπιστίας που διέρχεται σήμερα το πολιτικό μας σύστημα.

Και θα αντιμετωπίζει πραγματικά το μείζον πρόβλημα της σύγχρονης δημοκρατίας μας που έγκειται στην έλλειψη αποτελεσματικών θεσμικών αντιβάρων στην υπερσυγκέντρωση εξουσιών του Κεντρικού Κράτους, που καθιστούν όλο και πιο δυσχερή πλέον τη διάκριση μεταξύ νομοθετικής και εκτελεστικής εξουσίας.

Για την ΚΕΔΕ η εκτελεστική λειτουργία αποτελεί ένα από τα πιο κρίσιμα πεδία στη συζήτηση για τη Συνταγματική Αναθεώρηση.

Το σύγχρονο ελληνικό κράτος έχει οικοδομηθεί πάνω σε μια διαδρομή έντονων πολιτικών παρεμβάσεων, διακομματικών εξαρτήσεων και διοικητικών ασταθειών, που οδήγησαν στη δημιουργία ενός μηχανισμού συχνά δυσκίνητου και εσωστρεφούς.

Η δημόσια διοίκηση διαμορφώθηκε συχνά μέσα από πελατειακές σχέσεις, με διαρκείς μεταβολές στη δομή και τη λειτουργία της, με έντονη εξάρτηση από την εκάστοτε πολιτική εξουσία, με χαμηλή απόδοση ευθύνης, με αδυναμία να χαράξει και να υποστηρίξει μακροπρόθεσμα τον σχεδιασμό και την υλοποίηση συνεκτικών δημόσιων πολιτικών.

Η συζήτηση για την Αναθεώρηση δεν μπορεί και δεν πρέπει να αγνοήσει την κρίση αποτελεσματικότητας, νομιμοποίησης και αντιπροσώπευσης του ελληνικού κράτους.

Η ανάγκη για μια νέα ισορροπία και μια ειλικρινή σχέση συνεργασίας κι εμπιστοσύνης ανάμεσα στην εκάστοτε πολιτική ηγεσία και τη διοίκηση, ανάμεσα στο κεντρικό κράτος και την τοπική αυτοδιοίκηση, αναδεικνύεται ως προϋπόθεση για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών.

Η έννοια του «επιτελικού κράτους», που εισήχθη με τον Ν. 4622/2019, ήταν ένα εγχείρημα που υπαγορεύθηκε από την ανάγκη να κάνει η Ελλάδα ένα νέο ξεκίνημα, ώστε να αντιμετωπίσει χρόνιες παθολογίες και τις συνέπειες της δεκαετούς κρίσης και των λανθασμένων επιλογών που έγιναν κατά τη διάρκειά της.

Η σημερινή πολιτική ηγεσία της χώρας πρώτη αντιλήφθηκε ότι έπρεπε να αναληφθούν άμεσα πρωτοβουλίες που και θα αποκαθιστούσαν το κύρος της πολιτικής, αλλά και θα συνέβαλαν στο θεσμικό εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του Κράτους.

Η πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού να θέσει ψηλά στην ατζέντα της πολιτικής του τη συνταγματική αναθεώρηση, παρουσιάζοντας συγκεκριμένες προτάσεις για αλλαγές σε άρθρα του Συντάγματος, είναι απολύτως ορθή.

Μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους η πρόταση για επαναπροσδιορισμό της σχέσης Κράτους και διακυβέρνησης.

Με τη λειτουργία ενός «κράτους-στρατηγείου», μικρού σε μέγεθος αλλά αποτελεσματικού, που θα καθορίζει τους προγραμματικούς στόχους και θα ασκεί επιτελικές λειτουργίες, αφήνοντας την εφαρμογή των πολιτικών στις αποκεντρωμένες δομές των Υπουργείων και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αυτό είναι ένα μοντέλο που διαχρονικά υποστηρίζουμε ως ΚΕΔΕ.

Είναι η δική μας πρόταση για την καθιέρωση ενός συστήματος πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, που θα δίνει έμφαση στην αποκέντρωση, την εγγύτητα και την αποτελεσματικότητα.

Εκτιμούμε ότι η προγραμματιζόμενη Συνταγματική Αναθεώρηση θα πρέπει να ανοίξει το δρόμο σε αυτή την ολοκληρωμένη Διοικητική Μεταρρύθμιση, όχι μόνο μέσω των άρθρων 101 και 102 του Συντάγματος, οι αλλαγές των οποίων θα πρέπει να έχουν καθοριστικό ρόλο, αλλά με το σύνολο των άρθρων που αφορούν τις οριζόντιες και τις τομεακές δημόσιες πολιτικές.

Οι διατυπώσεις των σχετικών άρθρων που θα αναθεωρηθούν θα πρέπει να κατευθύνουν τον κοινό νομοθέτη, που θα κληθεί να εκδώσει **την κατ' εξουσιοδότηση του Συντάγματος νομοθεσία**, στον προσδιορισμό του ρόλου της Κεντρικής Διοίκησης, των Περιφερειών και των Δήμων ως ισότιμων πυλώνων του διοικητικού συστήματος της χώρας.

Ο υπό εκπόνηση νέος **Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης**, συγκεντρώνοντας και κωδικοποιώντας το σύνολο των αρμοδιοτήτων των Δήμων και των Περιφερειών, συμβάλλει αποτελεσματικά, ως πρώτο βήμα, στην αποκέντρωση και τον επανασχεδιασμό των λειτουργιών της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης κατά δημόσια πολιτική.

Με βάση τα παραπάνω, θεωρούμε λοιπόν ότι καταρχήν τώρα είναι η ώρα να ανοίξει η συζήτηση του άρθρου 102 για τον Α και Β βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, μετά από πρόταση επαναλαμβάνω της ΚΕΔΕ, ώστε «Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του κράτους

προς την τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και η ανάθεση νέων αρμοδιοτήτων ή υποχρεώσεων, να συνεπάγεται και τη διασφάλιση των πόρων που απαιτούνται για την άσκηση τους».

Παρατηρήσεις με βάση τις εξαγγελίες της κυβερνητικής πλειοψηφίας για τη Συνταγματική Αναθεώρηση.

Προς τη σωστή κατεύθυνση είναι η πρόβλεψη για προώθηση της φορολογικής αποκέντρωσης, καθώς και για βιώσιμους προϋπολογισμούς των ΟΤΑ , αρκεί αυτό να μην σημαίνει ότι την επόμενη ημέρα της ψήφισης του νέου Συντάγματος, θα υπάρξει περαιτέρω μείωση των πόρων που αποδίδονται στους Δήμους μέσω των ΚΑΠ, αλλά αύξησή τους.

Θεωρούμε δε αναγκαία την προσθήκη πρόβλεψης , αντίστοιχης με την πρόταση της Κυβέρνησης όσον αφορά το άρθρο 79, όπου εισηγείται ότι « Ο προϋπολογισμός οφείλει να διασφαλίζει τη δημοσιονομική ισορροπία μεταξύ εσόδων και εξόδων και τη βιώσιμη δημοσιονομική λειτουργία», πως θα πρέπει να υπάρχει αντίστοιχη πρόβλεψη ότι «ο κρατικός προϋπολογισμός θα διασφαλίζει μέσω της κρατικής χρηματοδότησης των δήμων, τη δημοσιονομική ισορροπία μεταξύ εσόδων και εξόδων τους και τη βιώσιμη λειτουργία τους».

Μας βρίσκει επίσης σύμφωνους η επισήμανση της ανάγκης για έναν σύγχρονο και σαφή καθορισμό των οργανωτικών και λειτουργικών αρχών του κράτους στο άρθρο 101 του Συντάγματος, με βάση τις αρχές της συνεργασίας, της λογοδοσίας και της αξιοκρατίας.

Όσον αφορά τον επαναπροσδιορισμό του άρθρου 103 του Συντάγματος, που αφορά την αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του κανόνα της μονιμότητας, της συνταγματικής κατοχύρωσης των αρχών της αξιοκρατίας και της ορθολογικής οργάνωσης, καθώς και την εισαγωγή μιας σειράς από ρήτρες που αφορούν την αξιολόγηση και τη λογοδοσία και την αμεροληψία των υπαλλήλων, θα πρέπει να διασφαλιστεί η αμεροληψία και η αντικειμενικότητα.

Οι αιρετοί της Αυτοδιοίκησης αλλά και οι εργαζόμενοί μας δεν φοβόμαστε ούτε τις ευθύνες, ούτε την αξιολόγηση. Αντίθετα την επιδιώκουμε, γιατί άλλωστε εμείς αξιολογούμεστε καθημερινά από τους πολίτες στο πεδίο. Αξιολογούμεστε κάθε μέρα κι όχι κάθε τέσσερα ή πέντε χρόνια.

Αντίστοιχα μας βρίσκει σύμφωνους η πρόβλεψη να αναλαμβάνει το ΑΕΔ τις πειθαρχικές υποθέσεις των αιρετών, ώστε να αντιμετωπιζόμαστε ισότιμα με το υπόλοιπο πολιτικό προσωπικό.

Όσον αφορά μια σειρά από κρίσιμα ζητήματα τα οποία θα τεθούν στη δημόσια διαβούλευση και θα αποτελέσουν αντικείμενο των υπό αναθεώρηση άρθρων του Συντάγματος, πάντα με βάση όσα είδαν το φως της δημοσιότητας από πλευράς της κυβερνητικής πλειοψηφίας:

- Μας βρίσκει καταρχήν σύμφωνους η προτεραιοποίηση της προστασίας του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος (άρθρο 24 παρ. 1), της αντιμετώπισης του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής και της διασφάλισης του περιβαλλοντικού ισοζυγίου. Όμως η προτεραιοποίηση αυτή δεν μπορεί να μείνει σε θεωρητικό επίπεδο, αλλά να συνοδεύεται από πολιτικές πρωτοβουλίες στις οποίες η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να έχει ουσιαστικό ρόλο και λόγο.
- Ο επαναπροσδιορισμός του αποκεντρωτικού συστήματος της χώρας (άρθρο 101 παρ. 3 και 5) όπου καλείται το Κράτος να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη στήριξη του πρωτογενούς τομέα, τη δημογραφική ενίσχυση και την ανάπτυξη των οικισμών της Ελληνικής περιφέρειας, είναι προς τη σωστή κατεύθυνση. Οφείλει όμως να προσδιοριστεί επακριβώς με ποιες πολιτικές θα επιτευχθεί, καθώς και ότι στη διαμόρφωση και υλοποίηση αυτών των πολιτικών θα έχουν ρόλο και λόγο και οι Δήμοι.
- Είναι αυτονόητο ότι πρέπει να αναθεωρηθούν τα άρθρα 14 και 15 του Συντάγματος λαμβάνοντας υπόψη τον τύπο, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο, το διαδίκτυο, την τεχνητή νοημοσύνη.
- Η θέσπιση της διαγενεακής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης, με το άρθρο 21 παρ. 3 και 4, μας βρίσκει απολύτως σύμφωνους ως λογική. Οφείλουμε ως πολιτικό σύστημα να διασφαλίζουμε την ισόρροπη κατανομή των βαρών μεταξύ των γενεών. Η διαγενεακή αλληλεγγύη αποτελεί θεμελιώδη αρχή με τεράστια εμβέλεια και πολλά πεδία εφαρμογής.
- Η πρόταση για πρόβλεψη στο άρθρο 17 και 18 της θεσμοθέτησης της δυναμικής πολεοδομίας με τη μεταφορά συντελεστή δόμησης, όπου τον αποφασιστικό ρόλο και λόγο θα έχει το ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ, μας δημιουργεί εύλογα προβληματισμό, για να μην πω ότι είμαστε κάθετα αντίθετοι. Έχουμε εκφράσει τις αντιρρήσεις μας ήδη για μεταφορά των αρμοδιοτήτων των Πολεοδομιών των Δήμων στο Κτηματολόγιο, με μια σειρά από επιχειρήματα. Και τώρα βλέπουμε πως προτείνεται μια πρόβλεψη, που κατά την άποψή μας κάνει τα πράγματα χειρότερα, αφού αποκλείει τους δήμους από το να έχουν τον πρώτο ρόλο και λόγο για την φυσιογνωμία και τους όρους δόμησης των πόλεων τους.

- Ένα άλλο ζήτημα που κατά την άποψή μου πρέπει να τεθεί, είναι η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης, που σε σχέση με άλλες τεχνολογικές εξελίξεις, είναι αυτή που μπορεί να επηρεάσει με ριζικό τρόπο θεμελιώδεις αρχές του δημοκρατικού μας πολιτεύματος και της κοινωνικής μας συμβίωσης.
- Στο υπάρχον σύνταγμα υπάρχουν άρθρα που κατοχυρώνουν την ελεύθερη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και το σεβασμό της ανθρώπινης αξίας. Πόσο όμως θα ισχύει στο άμεσο μέλλον πραγματικά η αρχή της αυτοδιάθεσης, όταν η ανθρώπινη συμπεριφορά θα προκαθορίζεται από πρότυπα που έχουν δημιουργηθεί με αλγόριθμους; Σε ποια έκταση θα ισχύει η αρχή της ισότητας, άρθρα 4 και 5 του Συντάγματος, όταν ορισμένες εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης θα μπορούν να επιτείνουν υφιστάμενες ανισότητες ή να δημιουργούν νέες; Μπορούμε να διανοηθούμε πως θα είναι αν αντικατασταθεί ο δημοκρατικός διάλογος και η δημόσια διαβούλευση από εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης, οι οποίες είναι και εξαιρετικά επιρρεπείς στη μαζική αναπαραγωγή fake news; Η εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης και της σύγχρονης ψηφιακής τεχνολογίας πρέπει να συμβάλλουν στην προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, της Δημοκρατίας και του Κράτους Δικαίου και να μην τα καταστρατηγούν. Πρέπει προς τούτο να υπάρξει Συνταγματική πρόβλεψη.
- Σε κάθε περίπτωση, όταν η σύγχρονη **ψηφιακή τεχνολογία χρησιμοποιείται** σωστά, διευκολύνει τη διαλειτουργικότητα και τη συστημική συνεργασία των διοικητικών επιπέδων, οι οποίες κατοχυρώνουν την εταιρική σχέση Υπουργείων – Περιφερειών – Δήμων, ως του ενιαίου πολιτικο-διοικητικού συστήματος της Πολιτείας.
- Εύλογη συνέπεια αυτής της συστημικής συνεργασίας είναι και **η ανάγκη κατάργησης των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων** που έχουν ένα διαμεσολαβητικό ρόλο ο οποίος πια δεν θα χρειάζεται.
- Οι αρμοδιότητές τους μπορεί να ασκηθούν από τις Περιφέρειες και τους Δήμους και όσες από αυτές έχουν αμιγώς κρατικό χαρακτήρα, μπορούν να ασκηθούν κατ' εκχώρηση εξουσίας. Άλλωστε οι κανόνες άσκησης των δημόσιων πολιτικών διαμορφώνονται από τα καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία, νομοθετούνται από τη Βουλή και εξειδικεύονται σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με βάση την κανονιστική αρμοδιότητα κάθε διοικητικού επιπέδου.
- Η προτεινόμενη από την ΚΕΔΕ Διοικητική Μεταρρύθμιση έχει πλέον τη δυνατότητα να αξιοποιήσει την Τεχνική Νοημοσύνη για να επιταχύνει τις λειτουργίες του συνολικού διοικητικού συστήματος και να διευρύνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Σε όλα τα παραπάνω μπορεί να συμβάλει η Συνταγματική Αναθεώρηση καθοδηγώντας και οριοθετώντας το κανονιστικό πλαίσιο για την εφαρμογή τους.

[Φυσικά η ΚΕΔΕ θα συμμετέχει στο δημόσιο διάλογο για το σύνολο της προγραμματιζόμενης Συνταγματικής Αναθεώρησης.](#)

Κυρίες και κύριοι

Βρισκόμαστε στην αρχή πιστεύω ενός ουσιαστικού διαλόγου, για τη διαμόρφωση του νέου Συντάγματος της χώρας.

Ελπίζω να πρυτανεύσει η λογική μεταξύ των κομμάτων και ο διάλογος αυτός να μην είναι προσχηματικός, ούτε να χρησιμεύσει ως ένα ακόμη βέλος στη φαρέτρα των κομματικών ανταγωνισμών. Δεν έχουμε την πολυτέλεια των άσκοπων συγκρούσεων.

Οι πολίτες απαιτούν από όλους θεσμική συνέπεια, σοβαρότητα κι ευθύνη.

Στο διάλογο αυτό η ΚΕΔΕ παίρνει θέση. Με υπεύθυνες θέσεις και προτάσεις.

Θεωρώ ότι όλες οι προτάσεις κι απόψεις που θα συζητηθούν σήμερα εδώ, με τη συμμετοχή των σημαντικών μας καλεσμένων στην Ημερίδα που διοργανώνουμε, θα συμβάλλουν προς την κατεύθυνση αυτή.

Όλοι μας όμως νομίζω ότι πρέπει να συμφωνήσουμε καταρχήν ότι η επόμενη Συνταγματική Αναθεώρηση πρέπει να στοχεύει σε ένα πιο αποτελεσματικό, πιο αξιοκρατικό και πραγματικά αποκεντρωμένο κράτος, που θα συνδυάζει την επιτελική ικανότητα της κεντρικής διοίκησης με την επιχειρησιακή ευελιξία των αποκεντρωμένων δομών.

Καθώς και στην ενίσχυση των θεσμικών αντιβάρων, της διαφάνειας της λογοδοσίας και το κυριότερο, στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το κράτος.

Όλα αυτά συνιστούν όχι μόνο ζητούμενα του προωθούμενου συνταγματικού εκσυγχρονισμού, αλλά τα απαραίτητα θεμέλια για μια νέα πολιτική και διοικητική κουλτούρα στη χώρα

Τα ζητήματα που έχουν τεθεί το προηγούμενο διάστημα είναι πολλά.

Στη σημερινή μου τοποθέτηση επέλεξα να αναδείξω μερικά μόνον από αυτά, που βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος μας και υπηρετούν τη στόχευσή μας για ενίσχυση της περιφερειακής και τοπικής Ανάπτυξης.

Για την Αυτοδιοίκηση, αποτελούν μείζονα ζητήματα, στο πλαίσιο των αλλαγών που θα προωθηθούν:

- η επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης, με κοινωνική συνοχή και ευημερία.
- ο προσδιορισμός και το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων και ευθυνών μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης, του Πρώτου και του Δευτέρου Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με ενσωμάτωση της έννοιας της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης
- η ενίσχυση της οικονομικής αυτοτέλειας των ΟΤΑ και η συμμετοχή τους στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δημοσίων επενδύσεων, μέσα από τη διασφάλιση των πόρων της Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο της αναμόρφωσης του φορολογικού συστήματος και της θέσπισης ξεκάθαρων και σταθερών δημοσιονομικών κανόνων, που θα επιτρέπουν στους ΟΤΑ να ανταποκρίνονται στις θεσμοθετημένες τους υποχρεώσεις
- η ενίσχυση του τοπικού κοινωνικού κράτους, με στόχο τη βελτίωση της καθημερινότητας των πολιτών και την έμπρακτη στήριξη των ευάλωτων ομάδων συμπολιτών μας
- η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων πολιτικών που ασκούνται από τους θεσμούς του Κράτους
- η αντικειμενική αξιολόγηση του προσωπικού και των υπηρεσιών που παρέχουμε στους δημότες μας
- η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος, ως υπαρκτής απειλής για το Κράτος

- η ενίσχυση της αντιπροσωπευτικότητας και της συμμετοχής των πολιτών στις δημόσιες υποθέσεις

Κυρίες και κύριοι ,

θα επαναλάβω για μια ακόμη φορά ότι το Σύνταγμα της χώρας, μας αφορά όλους.

Είναι αυτό που θέτει τους άξονες και τις προτεραιότητες για το πως θέλουμε να λειτουργεί το Κράτος και οι θεσμοί του τα επόμενα χρόνια.

Δεν είναι ένα απλό νομικό κείμενο, για τη διαμόρφωση του οποίου μπορούν να έχουν κυρίαρχη γνώμη μόνον οι Συνταγματολόγοι.

Είναι η ισχυρή βάση πάνω στην οποία θα στηριχθεί η λειτουργία του σύγχρονου Κράτους μας , για αυτό στο δημόσιο διάλογο για το περιεχόμενο των αλλαγών και τη νέα μορφή του, οφείλουν να συμμετέχουν όλοι. Μας αφορά όλους και κυρίως, όσους έχουν θεσμικό ρόλο στη λειτουργία του Κράτους.

Το νέο Σύνταγμα πρέπει να ενώνει κι όχι να διχάζει.

Να είναι αποτέλεσμα δημιουργικού διαλόγου και ευρύτερων συναινέσεων, κι όχι αντικείμενο μικροκομματικών αντιπαραθέσεων, μεταξύ πολιτικών δυνάμεων που θα πρέπει να βλέπουν το Κράτος ως ευθύνη κι ευκαιρία για μια πιο δυνατή Ελλάδα και μια πιο ανθρώπινη κοινωνία.

Και δεν πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης μόνον των πολιτικών κομμάτων, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι θέσεις της Αυτοδιοίκησης.

Στο πρόσφατο παρελθόν που επιχειρήθηκε αντίστοιχη προσπάθεια από την προηγούμενη κυβέρνηση και τον προηγούμενο Πρωθυπουργό, οι τότε κυβερνώντες απέκλεισαν την Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού από την επιτροπή διαβούλευσης που συστήθηκε για το σκοπό αυτό.

Πιστεύουμε ότι το λάθος αυτό δεν θα επαναληφθεί από τη σημερινή Κυβέρνηση.

Η ΚΕΔΕ θέτει το πολιτικό της προσωπικό στην υπηρεσία της Πατρίδας και δηλώνει την πρόθεσή της να συμμετάσχει στον εθνικό διάλογο για την αναθεώρηση του Συντάγματος της χώρας με θέσεις και προτάσεις.

Παράλληλα, στο επόμενο διάστημα θα σχεδιαστούν οργανωμένες δράσεις δημοσιότητας, προκειμένου οι θέσεις μας πάνω στο ζήτημα να τύχουν της κατάλληλης προβολής και διάχυσης στις τοπικές κοινωνίες.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.